

Seernes redaktør:

Beretning for perioden 1. januar – 31. december 2020

Hermed fremsendes beretning fra seernes redaktør til TV 2s bestyrelse. Beretningen gør i hovedtræk rede for:

1. Principielle og væsentlige temaer
2. Pressenævnskendelser vedrørende TV 2
3. Udsnit af øvrige sager indbragt for seernes redaktør.

Opsummering:

2020 har på alle måder været et usædvanligt år med coronapandemi, #metoo-debat samt præsidentvalg i USA som årets nyhedsmæssige højdepunkter.

Seernes redaktør modtog i årets løb knap 8.200 henvendelser - mange af dem med spørgsmål, kommentarer og kritik, som i nogle tilfælde udløste medhold til klagerne – men der var efter min opfattelse ingen sager om alvorlige brud på journalistisk etik og professionelle standarder. Antallet af henvendelser til seernes redaktør er steget støt gennem årene, fra 4.200 i 2014 til over 8.000 de seneste to år.

Fem klagesager blev i 2020 færdigbehandlet ved Pressenævnet, men i ingen af sagerne blev der udtalt kritik af TV 2. Det er en nedgang i forhold til året før, hvor fem sager endte med kritik i to tilfælde.

Blandt de væsentligste principielle temaer kan nævnes minksagen, hvor TV 2 i en del seerhenvendelser blev beskyldt for at levere en ensidig dækning, samt #metoo-debatten, hvor Nyhedernes ledelse besluttede, at det skulle deklareres, hvis værter havde skrevet under på støttebrevet til Sofie Linde – en beslutning, som efter min vurdering lå inden for rammerne af TV2s etiske retningslinjer.

Tilsvarende med dækningen af urolighederne samt præsidentvalget i USA, hvor TV 2 Nyhederne og NEWS efter min opfattelse har leveret bred og nuanceret information og analyse, selv om kritikken til tider har virket noget ensidig. Som jeg ser det, handler journalistisk objektivitet imidlertid ikke kun om at lade alle relevante parter komme til orde, men også efter grundige overvejelser at fastslå, hvad der er faktisk korrekt i en sag.

Min samlede konklusion er, at selv om 2020 på nyhedsområdet formentlig har været det mest hektiske år i nyere tid, så virker det ikke som om, den meget høje hastighed med mange store og skelsættende begivenheder har medført flere eller alvorlige fejl i dækningen.

Det gælder også i forbindelse med håndteringen af corona-situationen, som for flertallet af medarbejdere har været et helt nyt arbejdsområde med udfordringer ikke blot på det faglige område men også i spørgsmål om, hvordan man på det helt nære plan kunne undgå risiko for smitte i udførelsen af arbejdet.

1. Principielle og væsentlige temaer

Corona

Årets altoverskyggende tema i indbakken hos seernes redaktør og TV 2 var – ikke overraskende – den verdensomspændende Covid-19-pandemi.

De første mails med søgeordet "corona" landede i indbakken 27. januar, og de indeholdt dels en kritik af, at TV 2 Nyhedernes udsendte medarbejder i et interview havde omtalt kinesere som "altædende", dels kritik fra en seer, som fandt, at TV 2 havde foretaget en journalistisk stramning, når man omtalte den nye virus som dødelig, eftersom der på daværende tidspunkt "kun" var 2,9 procent døde blandt de smittede i Wuhan.

26. februar blev en TV 2-medarbejder som den første i Danmark testet positiv for Covid-19, og det affødte reaktioner fra seere, som fandt, at der blev sendt for meget "breaking" om sagen, som de pågældende opfattede som en overreaktion som følge af "lidt influenza", ligesom TV 2 i andre henvendelser blev kritiseret for at have sendt en medarbejder til Norditalien for at rapportere om udbruddet i Lombardiet.

Mange seere har gennem hele perioden udtrykt grundlæggende bekymring og efterlyst konkrete svar. Det gjaldt blandt andet en kvinde, som skrev, at hun virkelig skulle lede efter oplysninger om hvor mange, der bliver raske.

"Som det bliver fortalt, så bliver de syge ved med at være syge. Please, fortæl også, hvor mange der er blevet raske", skrev hun i februar.

En anden kvindelig seer roste til gengæld TV 2 for at udvise åbenhed ved at lade hjemsendte medarbejdere fortælle om, hvordan det var at være smittet eller i karantæne.

"Hvis man skal finde noget positivt at sige om det, at corona er nået til Danmark, så er det, at den første smittede kommer fra TV 2. [...] Det har givet os danskere indsigt i et forløb, og vi er kommet helt tæt på de involverede før, under og efter. Jeg tror, det har stor betydning, at vi kan få sat ansigter på, høre hvad der konkret sker, få sat ord på direkte fra alle involverede", hed det således i begyndelsen af marts i en mail fra den pågældende, som sendte en "kæmpe tak fra mig til jeres kolleger, som stiller op og holder os orienteret undervejs".

Journalisters spørgsmål på regeringens pressemøder førte ad flere omgange til kritik fra seere, som fandt, at man burde holde op med at udøve kritisk journalistik på et tidspunkt, hvor nationen burde stå sammen. Jeg har i den type henvendelser svaret, at det til enhver tid er mediernes opgave at stille kritiske og opklarende spørgsmål – ikke kun til regeringen, men også til kritikere af regeringens beslutninger.

Et interview med Sundhedsstyrelsens direktør Søren Brostrøm i programmet 'Lippert' på TV 2 NEWS den 18. marts førte også til kritik fra en række seere, og også her understregede jeg i mine svar, at det også i en tid med alvorlig coronakrise er vigtigt at afprøve myndighedernes argumenter, eftersom "der er tale om særdeles vidtgående indgreb i vores frihed og dagligliv". Jeg udtrykte dog samtidig forståelse for, "at det for nogle seere kan virke lidt overvældende, hvis der er mange afbrydelser af de gæster, som interviewes".

TV 2s beslutning om at lade søndagsfilmen 'Kingsman – The Golden Circle' udgå til fordel for 'I Feel Pretty', førte til et stort antal kommentarer på TV 2s sider på Facebook, opkald til TV 2 samt omkring 100 klager til seernes redaktør. Programændringen blev foretaget med meget kort varsel og skyldtes, at 'Kingsman' har en virus-tematik, som i den aktuelle situation kunne opleves upassende, som det hed i svaret fra TV 2s programplanlægning.

Et tilbagevendende spørgsmål handlede om, hvorvidt alvorligt syge dør "af" eller "med" Covid-19, men årets modeord var helt ubestridt vendingen at "åbne op", som blev brugt på stort set alle pressemøder, især af statsministeren. Seernes redaktør modtog således over 40 klager over sprogbrugen, som ifølge Dansk Sprognævn allerede blev anvendt af Johannes V. Jensen i romanen 'Cimbrernes Tog' i 1922, så helt nyt var begrebet ikke.

Et andet tilbagevendende tema har været klager over, at der efter de pågældendes opfattelse ikke er blevet holdt tilstrækkelig afstand i TV 2s udsendelser.

TV 2 har imidlertid – som jeg har skrevet i en række klagesvar – fra starten været opmærksom på kravene og efter bedste evne sikret større afstand mellem medvirkende i stationens udsendelser, ligesom man har indført boomstang til mikrofoner og i øvrigt som standard sørger for at spritte alt udstyr af i forbindelse med interview.

I udsendelser som 'Den vildeste danser' og 'Vild med dans' har man tilsvarende skåret ned på antallet af tilskuere i studiet, ligesom medvirkende og instruktører har trænet sammen i lukkede cirkler for at mindske risikoen for smitte. Bag produktionen har alle, der var i tæt kontakt med de medvirkende, båret mundbind, visir eller andre værnemidler. Det gjaldt tilrettelæggere, videojournalister, kostumierer og makeup-artister. Alle bar desuden mundbind, når de bevægede sig uden for deres egen opholdszone.

Minksagen

Årets andet store tema for henvendelser drejede sig om dækningen af regeringens beslutning om at aflive samtlige mink i Danmark i begyndelsen af november. Seernes redaktør og TV 2 modtog i perioden over 400 mails om mink – en række af dem med klager over billeder af døde mink.

"Jeg har en lille bøn. Nu HAR vi set døde mink nok. [...] Behøver I blive ved at vise døde mink igen og igen i Nyhederne? Her til aften kl. 19.10-19.15 havde I igen et indslag om mink. Nu var de begravet for tæt på en sø og igen skulle vi se døde mink close up og med tænderne nærmest hængende ud af munden, samt stakke af mink blive hældt ud af en grab og ned i en grav. Er det ikke nok nu", spurgte en seer i november.

En anden skrev, at hun var ved at få nok af "TV 2s behov for massiv/konstant billeddækning af mink i mange sammenhænge: levende, aflivede, lit de parade, skovlet sammen på møddinger, læsset af i massegrave, med og uden poter, med meget mere".

"Billeder skal bruges og er stærke - men ikke bevidstløst", rundede hun af.

Jeg har i svar til flere seere skrevet, at jeg var enig med dem i, at det er ubehagelige billeder af døde mink, men at det også er en meget alvorlig situation, når den danske regering beslutter, at alle mink i Danmark skal aflives for at mindske risikoen for omfattende smittespredning. Jeg fandt det derfor journalistisk relevant

også at vise de omgivelser, det foregår i, når man interviewer minkavlere om den forestående aflivning af adskillige millioner dyr.

Andre seere har i november og december klaget over, hvad de opfattede som en alt for voldsom fokusering på regeringens manglende lovhjemmel i minksagen.

”Problemet, som jeg ser det, er, at TV 2s nyhedsdækning har været utrolig ensidig i forbindelse med dækningen af aflivning af mink i Danmark. Den eneste vinkel gennem den sidste uge har været de lovmæssige komplikationer omkring aflivning af mink”, skrev en seer i november.

Han tilføjede, at diskussionen havde været drevet af udtalelser fra oppositionen, politiske kommentatorer og grædende minkavlere, som har mistet deres fremtid.

”Alle indslag er negativt vinklet, hvor det opfattes som uforståeligt, at mink skal aflives, og at det er ufatteligt synd for minkavlerne. TV 2 har været brugt af minkavlerne til at maksimere deres erstatning, som alle dog er enige i, at de skal have. [...] Jeg mener ikke, at det er af den journalistiske klasse, som man normalt finder hos TV2”, skrev han og foreslog at få historien præsenteret i Nyhederne ”med alle vinkler”.

En anden seer skrev 15. november, at hun netop havde set Nyhederne på TV 2 med tema om mink.

”Jeg kan ikke erindre at have set så ensidig en dækning af et særdeles vigtigt emne med stor samfundsmæssig betydning. Jeg må spørge, om det måske er det vigtigste ærinde for TV 2 at skabe størst mistillid til regeringen i denne sundhedskrise eller måske størst mulig erstatning til minkavlerne. Jeg er helt med på mediernes pligt til at være kritiske over for regeringen, men jeg håber, at I også husker på jeres ansvar med hensyn til ikke at skabe splittelse og opdne til mistillid i befolkningen”, skrev hun.

”Hvorfor fokuserer I ikke på, at der sker så stor smitte fra mink, at vi her i Holstebro skal testes og måske lukkes endnu mere ned, fordi der er så stort omløb af corona, der stammer fra mink. Hvorfor dækker I ikke, at der er stor smitte på pelsierne, hvor de påstår, at dyrene ikke er smittede, så de har ret til at pelse”, skrev en anden seer i slutningen af november.

Jeg har til nogle af klagerne svaret, at selv om der efter min opfattelse var gode sundhedsfaglige argumenter bag beslutningen om at beordre alle mink aflivet, så var det et meget alvorligt brud på retssikkerheden, at regeringen gennemførte beslutningen uden at have sikret sig det nødvendige juridiske grundlag.

”Derfor er det selvfølgelig en væsentlig opgave for TV 2 at dække det grundigt og detaljeret, når en regering ikke har orden i sagerne”, skrev jeg således i et svar til en seer 19. november.

I en anden sag skrev jeg 24. november til en seer, at jeg var enig med ham i, at det er vigtigt også at have de sundhedsfaglige spørgsmål i forhold til coronapandemien for øje, men at det ikke ændrer på, at det i et retssamfund er afgørende, at myndighedernes indgreb bygger på et lovligt grundlag.

”Det var derfor en meget alvorlig fejl, at regeringen beordrede samtlige mink aflivet, uden at der var lovhjemmel til at gennemføre beslutningen. Det skal selvfølgelig dækkes af TV 2 og NEWS, men jeg går ikke ud fra, at vi er uenige på dette punkt”, skrev jeg i mit svar.

Samtidig har jeg flere gange selv opfordret redaktionen i Nyhedsafdelingen til at nuancere dækningen og se nærmere på de økonomiske forhold i minkbranchen samt de sundhedsmæssige risici ved minkavl, sådan som de blev beskrevet i notatet fra Statens Serum Institut 3. november.

Flere seere efterlyste i december et interview med Tage Siboni, der som daværende vicedirektør i Fødevarestyrelsen var med til at skrive 'Lov om hold af dyr', og som med den baggrund var uenig i den udbredte vurdering af, at regeringen ikke havde lovhjemmel til beslutningen om at aflive alle mink i Danmark som følge af den voksende smittespredning.

Jeg er ikke i stand til at afgøre, hvem der har ret i spørgsmålet om manglende lovhjemmel eller ej, men grundlæggende er min journalistiske holdning, at TV 2 bør høre så mange relevante og saglige stemmer i debatten som muligt – også når det gælder eksperter vurderinger. Derfor var jeg enig med de pågældende i, at det havde klædt TV 2 også at spørge Fødevarestyrelsens tidligere vicedirektør om hans argumenter i sagen.

#Metoo-debat

TV 2-værten Sofie Lindes tale om "den store tv-kanon" til 'Zulu Comedy Galla' satte gang i en omfattende debat om sexchikane og #metoo-sager i medierne. Til trods for den udstrakte mediedebat førte sagen kun til et overskueligt antal henvendelser fra TV 2s seere og brugere.

Gallashowet blev optaget den 26. august 2020, og klippet med Sofie Lindes tale blev offentliggjort umiddelbart efter, selv om programmet i sin helhed først blev vist den 6. september.

Den første klage blev modtaget 29. august og var fra en mandlig seer, som spurgte, hvordan TV 2 kunne acceptere, "at Sofie Linde i den grad skaber en historie - rygte eller en løgn."

"Mange ser hende som en kvinde der søger opmærksomhed, og det er ikke en værtindes opgave. Få hende til at indrømme navnet på den skyldige, eller fjern hende fra vores TV", hed det i mailen, som var underskrevet "En krænket seer".

I sit svar anførte indholdschefen for TV 2 ZULU, at Sofie Lindes intention med at fortælle sin personlige historie ikke blot var at få opmærksomhed, men at bruge sin platform til at sige til andre unge piger, at man godt kan nå langt, selv om man siger fra i en ubehagelig og upassende situation.

Jeg tilføjede i mit svar, at det følger af ombudsmandens afgørelse i en sag om en vært i DR, at også studieværter inden for visse rammer er omfattet af den grundlovssikrede ret til på egne vegne at ytre sig i den offentlige debat. Jeg fandt derfor ikke anledning til at kritisere TV 2 for indslaget i 'Zulu Comedy Galla'.

Et mindre antal kritiske kommentarer handlede om, at en række kvindelige medarbejdere og værter på Nyhederne havde underskrevet en støtteerklæring til Sofie Linde. En af disse kommentarer var fra en kvindelig seer, som spurgte, om det er "OK at udnytte sin stilling til at sende en privat erklæring?"

Hun understregede, at det var et principielt spørgsmål, som intet havde med debatten at gøre i øvrigt, idet det for hende alene handlede om, "hvorvidt det er acceptabelt, at journalister i arbejdstiden benytter den unikke mulighed/platform til at tilkendegive private synspunkter og afsende støtteerklæringer".

Ifølge TV 2 Nyhedernes ledelse var alle, som havde underskrevet brevet, i princippet inhabile og kunne ikke producere indslag om sagen, men kun mindre dele af et indslag. Tilsvarende gjaldt, at hvis en vært havde skrevet under på støttebrevet, skulle det deklareres på skærmen i forbindelse med op- eller nedlæg til et indslag, ligesom de ikke måtte udføre live-interviews om emnet.

Efter min vurdering stemmer denne linje overens med TV 2s etiske retningslinjer, hvor det fremgår, at "kilder og medvirkende, der repræsenterer særlige interesser – hvad enten det er politisk, økonomisk eller andet, skal deklareres som sådan. Det gælder også, når de optræder i anden sammenhæng. Det skal desuden "gøres klart, hvad der er faktiske oplysninger, og hvad der er kommentarer".

#Metoo-sagen lå derefter nærmest stille i seernes redaktørs mailbakke, indtil en række seere klagede over TV 2-værtinden Sarah Grünewalds påklædning i 'Vild med dans' 9. oktober.

En kvindelig seer klagede til TV 2 11. oktober, fordi hun fandt, at "det var lige før, brysterne faldt ud af kjolen, og den var totalt upassende i et program i den bedste sendetid, som sendes, hvor vores unge piger ivrigt følger med. Kan ikke sige det nok, at det var krænkende og manglende forståelse i denne debat, da det i mine øjne gav anledning til, at der kan fremkomme krænkende adfærd".

Et ægtepar fandt, at TV 2 burde tænke mere over 'Vild med dans'-værternes påklædning, fordi "overalt i DK råbes der nu op om ærbarhed og krav om anstændighed", som det hed i deres kommentar.

En mandlig seer var utilfreds med, at en af programmets dommere havde fremsat en "lummer vits" om "hånden på låret", som er "en kultur, der ikke hører hjemme i et demokratisk samfund". Sarah Grünewalds kjole fik også et ord med på vejen, da det var "meget dårlig timing i en tid, hvor der diskuteres en dårlig kultur med overgreb på kvinder, især med seksuelt indhold".

"Jeg bliver pinligt berørt ved at se det sammen med min familie. Tag jer sammen og vis os hvad en god tone betyder", rundede han af.

Afsløringen af #metoo-sager i det politiske miljø førte ligeledes til et mindre antal henvendelser i form af kommentarer til seernes redaktør.

En af dem var fra en kvindelig seer, som fandt, at "vi er ude i kvindeklynk, når radikale klager over hændelser - 10 år tilbage i tid". Hun mente til gengæld, at Sofie Linde havde gjort det rigtige ved at sige kontant fra i sin tid.

En kvindelig seer kritiserede journalister for at tage "kvindernes anklager mod Frank Jensen som værende den eneste sandhed".

"Hvorfor tør de ikke spørge ind til omstændighederne om overgrebet? Man er ikke bleg for at anklage manden, men alle kvinder kan til enhver tid anklage for eksempel en politiker, uden der sættes spørgsmål ved hændelsen", skrev hun.

I en mail til en af redaktionscheferne i Nyhedsafdelingen efterlyste jeg selv et svar fra DSU's kvindelige lokalformand på, om Frank Jensen talte usandt, når han oplyste, at han havde mødt den pågældende i Fælledparken sammen med sin kone og barnebarn.

Min principielle holdning, som jeg også har givet udtryk for i svar til seere, er, at i alle sager – også når det handler om sexchikane - gælder de almindelige journalistiske og presseetiske standarder om fair behandling, retten til at komme til orde, og at der skal stilles kritiske spørgsmål til alle parter. Det er en holdning jeg deler med Nyhederne – og som i øvrigt også stemmer overens med TV 2s etiske retningslinjer.

Den journalistiske opgave er – i de sager der bringes frem for offentligheden – så godt som muligt at finde frem til den objektive sandhed om, hvad der er foregået. Det gælder også hvilken grad af krænkelser, der måtte være tale om.

Journalistisk set er det en væsentlig sag, når en partileder i Folketinget samt overborgmesteren i landets hovedstad begge må forlade deres poster som følge af beskyldninger om seksuelle krænkelser i forbindelse med deres arbejde.

”Der er tale om højst usædvanlige sager, som har sat store aftryk i den politiske kultur, og det skal selvfølgelig dækkes i medierne – også på TV 2 og NEWS. Jeg deler derfor ikke din kritik af omfanget af dækningen – men er til gengæld enig med dig i, at der også er behov for at sætte fokus på metoo-problematikken på det, man kunne kalde det ”almindelige” arbejdsmarked”, skrev jeg i et svar til en mandlig seer.

I TV 2s egen verden gav afskedigelsen i december af studievært Jens Gaardbo - som følge af sager om ”dårlig dømmekraft” i hans tid som nyhedschef for omkring 20 år siden - anledning til kommentarer fra flere seere, som gav udtryk for deres kritik af beslutningen.

”Hvad f..... sker der at fyre Jens Gaardbo - eller hvad I nu har aftalt med ham. Sgu grotesk, at Sofie Lindes udmelding om noget så latterligt skal have de horrible konsekvenser, det er decideret latterligt. Farvel”, skrev en kvindelig seer 11. december.

”Har læst Jens Gaardbo stopper på jeres station på grund af nogle ting sket for cirka 20 år siden. Nu må det stoppe, vi kan da ikke skade dygtige og behagelige journalister for, hvad de gjorde for så mange år siden”, hed det i en anden mail, mens endnu en seer fandt, at det var ”mega trist at en så gammel sag skal ødelægge hans liv nu”.

Jeg har i svar til de pågældende seere anført, at personale spørgsmål ligger uden for seernes redaktørs område, men at jeg har sendt henvendelserne videre til orientering for Nyhedernes ledelse.

USA's præsidentvalg

Drabet på afro-amerikaneren George Floyd satte sammen med præsidentvalget i USA et solidt aftryk på årets nyhedsstrøm – og følgelig også på strømmen af henvendelser med kommentarer, kritik og klager til seernes redaktør. Et gennemgående træk for mange henvendelser har været en opfattelse af, at TV 2 havde valgt side imod præsident Trump – og i forbindelse med valgkampen – til fordel for Demokraterne og Joe Biden.

Den 46-årige George Floyds død i forbindelse med en anholdelse i slutningen af maj blev sammen med de efterfølgende uroligheder i mange amerikanske byer hurtigt taget op af kandidaterne i kampen om præsidentposten.

Det førte blandt andet til en klage fra en kvindelig seer, som var "uendeligt træt" af TV 2s "ensidige rapportering om forholdene i USA".

"Senest i dag, hvor I blindt løber med historien om, at præsident Trump skulle have sagt, at George Floyd ser ned fra himlen med glæde på USA's svimlende jobtal. Det er simpelthen løgn. Den journalist, der har skrevet det, burde tvinges til at se det klip, som hans kilder lyver om. Der er kun tale om, at George Floyd skulle glæde sig over protesterne", skrev hun i klagen og tilføjede, at hun til forskel fra journalisten havde "set klippet selv".

Problemet var imidlertid, at præsident Trump selv havde blandet tingene sammen, da han på et pressemøde om nye tal for det amerikanske arbejdsmarked udtalte, at det var "en god dag for" George Floyd. Forinden havde han på samme møde fremhævet politiets indsats mod demonstranter, ligesom han erklærede, at alle skal behandles ens efter loven uanset "race, farve, køn eller tro". Det var derfor ikke kun TV 2, men også amerikanske medier, som var usikre på, hvad præsidenten egentlig mente.

I en anden sag, der handlede om uroligheder i Buffalo nordvest for New York, valgte redaktionen på tv2.dk at ændre en overskrift, så det ikke længere fremstod, som om en 75-årig mand blev "slået ned", men derimod "skubbet i jorden" af betjente i forbindelse med en demonstration i byen. Denne – mindre dramatiske - udlægning blev underbygget af videoptagelser af hændelsen.

Et indslag i Nyhederne 8. juni om drabet på George Floyd førte til en klage fra en seer, som fandt det kritisabelt, da TV 2s korrespondent Jesper Steinmetz i et interview sagde, at "man kan jo godt spørge sig selv, hvorfor det overhovedet er tilladt nogen steder i USA at kvæle anholdte til døde. Det har jo tydeligvis været tilladt i Minneapolis indtil denne her sag, og der kan man godt spørge sig selv, hvorfor der ikke findes nogen minimumsregler på landsplan, det er det, Demokraterne forsøger at gøre opmærksom på".

I klagesvaret oplyste Jesper Steinmetz, at det tydeligt fremgik af liveinterviewet, at der findes føderale regler og lokale regler, og det efter de føderale regler ikke er forbudt at bruge kvælertag.

Som led i min klagebehandling undersøgte jeg spørgsmålet om "qualified immunity", der er en særlig juridisk beskyttelse til føderale politifolk, som risikerer at blive sagsøgt som led i deres tjeneste.

Ifølge 'The Federal Law Enforcement Training Centers' er "qualified immunity" "et forsvar for politifolk mod at skulle stilles for retten", sådan at det beskytter alle med undtagelse af de "komplet inkompetente eller dem, som bevidst bryder loven".

Organisationen 'Mapping Police Violence' har opgjort, at 99 procent af samtlige registrerede politidrab i årene fra 2013-2019 ikke har ført til dom mod de involverede politifolk.

På den baggrund fandt jeg ikke anledning til kritik af indslaget i Nyhederne 8. juni.

En mandlig seer klagede i september over, at TV 2s dækning af det amerikanske valg efter hans opfattelse var "beskæmmende" og "ensporet" til fordel for Demokraterne, samtidig med at han skrev, at "vi er da alle ved at kaste op over Trumps løgnehistorier, og mærkelige udtalelser."

I mit svar henviste jeg til, at USA-korrespondent Jesper Steinmetz og TV 2s analytiker Mirco Reimer-Elster i en række indslag har forklaret, hvorfor Trump er populær blandt mange amerikanere, ligesom TV 2s journalist Celina Liv Danielsen i samme uge havde rapporteret fra den urohærgede by Kenosha, hvor blandt andet amerikanere med danske rødder fortalte, hvorfor de foretrak Trump for Biden.

I andre indslag havde TV 2 rapporteret om, at mange almindelige amerikanere foretrækker lov og orden frem for uromagere og afbrænding af bygninger, og at Trump derfor så ud til at hale ind på Biden.

”Det ændrer dog ikke på, at Trump på mange måder opfører sig anderledes end præsidenter før ham, og det hører også med i billedet”, skrev jeg.

TV 2s medarbejdere blev også i forbindelse med dækningen på valgdagen beskyldt for at have politisk slagside imod Trump, blandt andet af en mandlig seer, som mente, at USA-korrespondent Jesper Steinmetz var ”tydeligt glad”, da han var ”den første danske journalist i USA, der rapporterede, at Biden havde vundet”.

I mit svar anførte jeg, at Steinmetz i sin rapport om resultatet havde konstateret, at et flertal af medierne ligesom i 2016 havde taget fejl, eftersom Biden ikke havde opnået den ”komfortable” valgsejr, han var spået, men i stedet – som følge af valgmandssystemet - blev ”hevet over målstregen” i Pennsylvania på samme måde, som Trump blev det fire år før.

Jeg tilføjede, at Steinmetz sagde, at det måtte betegnes som en ”stor dag for Demokraterne og flertallet af amerikanerne”, hvilket måtte anses for faktisk korrekt vurdering, eftersom Biden fik over fire millioner flere stemmer end præsident Trump.

Selv om kritikken kan synes noget ensidig, er det min samlede vurdering, at TV 2 også i det forløbne år har leveret en bred og nuanceret dækning af amerikanske forhold, ligesom TV 2s medarbejdere har gjort en ihærdig indsats for at forklare, hvorfor Trump på hjemmebane nyder stor tilslutning, når det samme ikke altid gør sig gældende uden for USA's grænser.

TV 2 på sociale medier

TV 2 Danmark modtager årligt over 4,5 millioner kommentarer på tværs af stationens sider på Facebook.

TV 2 Nyhederne på Facebook er ikke blot TV 2s, men også Danmarks største facebookside med over 675.000 følgere, og i lighed med tidligere år har TV 2s team af moderatører også i 2020 overvåget, og i en række tilfælde grebet ind, hvis debatten på stationens sider på Facebook løb af sporet.

Retningslinjerne, som kan findes på goddebat.tv2.dk, ligger på linje med Facebooks egne retningslinjer og følger i det væsentligste almindelige regler for god opførsel på nettet. Formålet er at sikre, at den debat, der foregår på TV 2s sider, foregår i en ordentlig tone, hvor alle føler sig velkomne til at deltage, og hvor ingen medvirkende eller kilder skal være bange for at læse kommentarer om sig selv.

Alle holdninger og meninger er velkomne, så længe man udtrykker dem i en ordentlig tone og eksempelvis holder sig fra personangreb, chikane, trusler og opfordringer til vold.

Ud af de 4,5 millioner årlige kommentarer kigger moderatorteamet hver måned nærmere på 80-90.000 kommentarer. Afdelingens cirka ti medarbejdere håndterer i gennemsnit omkring 200 kommentarer i timen.

Ved overtrædelser af TV 2s retningslinjer vurderer moderatorerne, om forseelsen er så grov, at brugeren skal blokeres med det samme, om der skal gives et såkaldt gult kort, eller om den pågældende kommentar blot skal slettes.

En blokering gælder i udgangspunktet for tre måneder, og en bruger kan altid skrive til goddebat@tv2.dk og bede om en redegørelse for, hvorfor vedkommende er blokeret. Blokerede brugere kan endvidere efterfølgende anmode seernes redaktør om en vurdering af sagen.

TV 2s moderatorer blokerer hver måned 60-80 brugere fra midlertidigt at skrive på siderne efter grove overtrædelser af debatreglerne. En del af disse brugere får efterfølgende adgang på ny, men betingelsen for at få ophævet en blokering er, at brugeren er indforstået med at overholde debatreglerne.

En særlig udfordring opstod i oktober, da partiet Nye Borgerlige besluttede sig for at bringe de såkaldte Muhammed-tegninger som avisannonce.

Et facebookopslag om sagen fik i løbet af ganske kort tid over 4.000 kommentarer, og debatten løb helt af sporet, da den blev genstand for et tilsyneladende koordineret angreb fra en række profiler, der skrev trusler og opfordringer til vold på arabisk, fransk, engelsk og dansk.

Moderatorerne kunne efter et stykke tid ikke længere følge med til at slette og blokere brugere, og de valgte derfor at slette opslaget samt hele debatsporet. En del af kommentarerne var af direkte truende karakter, og moderatorerne valgte derfor at tage billeder af så mange kommentarer, som de kunne, hvorefter de kontaktede politiet. Der blev i alt åbnet over 90 anmeldelser, som stadig undersøges af politiet.

Utilfredshed med engelske låneord

En række seere har i årets løb klaget til seernes redaktør over en tiltagende brug af anglicismer - engelske låneord – i TV 2s udsendelser og artikler.

"Nu har jeg i mange år levet med, at det bliver kaldt "Breaking News". Nu er der så begyndt at køre "Explainers". Forklar lige det", skrev en seer i oktober og tilføjede, at "det må kunne lade sig gøre for alle de højtuddannede medarbejdere på TV 2 at anvende det danske sprog".

En anden beklagede sig over, at ordet "hotspot" blev anvendt i forbindelse med coronakrisen, "og man aner ikke, hvad dette ord betyder".

Det var ikke alle seere, som umiddelbart ville blåstemple de nye låneord. En medarbejder på NEWS-programmet 'Verden ifølge Trump og Biden' blev således kritiseret for at sige "endorse" op til fire-fem gange på få minutter.

Den ihærdige seer sendte endnu en klage, da en anden studievært i et interview spurgte TV 2s politiske redaktør, om statsministeren var "rimeligt homefree"?

”Tal dog dansk for pokker! Er danske journalister gået fuldstændig fra forstanden”, lød det i klagen.

Andre eksempler på nysprog i 2020 var ”hands on”, ”bull’s eye” og ”det fjerner purpose”, ligesom kampen mod Covid-19 bragte nye ord som ”monitorering” og ”incidenstal” på den sproglige menu.

Og i Go’ morgen Danmark kastede en morgenduelig seer sig til tasterne, da studieværten stillede en sportsjournalist spørgsmålet:

”Har du screwed down your expectations”. Det var formentlig et udslag af humor, men det gik ikke rent hjem hos alle seere.

Og nogle formuleringer var blot helt uforståelige. Det gjaldt for eksempel overskriften ”Elbilerne vokser på os, men disse ting holder os tilbage, ifølge forsker”.

”Er vi blevet til omvandrende frugttræer, hvis sommerlige tilværelse kulminerer i at elbilerne skyder frem overalt på vore grene”, spurgte en opmærksom læser, hvis kommentar blev sendt videre til redaktionen.

Problemet er muligvis, at sproget udvikles med dem, der bruger det.

Sproglige regler ændres, når nye generationer kommer til, så måske TV 2 bare skal ”endorse” de nye låneords indtog i dansk? Det er jo nærmest logik for burhøns – eller en ”nobrainer”, som det i dag hedder på TV 2 NEWS.

2. Pressenævnskendelser vedrørende TV 2

Pressenævnet traf i 2020 afgørelse i fem sager mod TV 2. Alle fem sager endte uden kritik.

Der er således tale om et fald i forhold til 2019, hvor nævnet ligeledes traf afgørelse i fem sager mod TV 2, hvoraf to endte med kritik, og de tre resterende endte uden kritik.

2018: Fire sager, hvoraf der i en sag blev udtalt kritik, mens tre andre sager endte uden kritik.

2017: Otte sager, heraf udløste to kritik, mens seks endte uden kritik.

2016: Otte sager, men ingen kritik.

Pressenævnet afsagde i 2020 kendelse i disse fem sager:

Ingen kritik af omtale af direktør i svindelramt selskab

TV 2 offentliggjorde 10. oktober 2019 artiklen ”Dansk fodboldspiller involveret i millionsvindel” på tv2.dk. Artiklen handlede om økonomisk kriminalitet begået af svogeren til direktøren i et selskab. Direktøren for selskabet klagede til Pressenævnet over, at blandt andet overskriften og omtalen, som klager mente savnede væsentlige oplysninger, fik det til at fremstå som om, det var ham, der havde været med til at begå svindel.

I sin kendelse 27. marts 2020 fandt Pressenævnet ikke grundlag for at udtale kritik af TV 2. Nævnet lagde vægt på, at overskriften var udtryk for mediets vurdering af de faktiske forhold, og at klagers synspunkter var

gengivet tilstrækkeligt i artiklen, ligesom anvendelsen af ekspertudsagn lå inden for redaktørens ret til redigering.

Artikel om "Operation Greed" førte ikke til kritik

I en artikel bragt på tv2.dk 25. november 2019 omtalte TV 2 "Operation Greed"-sagen om skattesvind og hvidvask. I den forbindelse blev der nævnt faktureringsbeløb fra 103 selskaber. Et af selskaberne og dets direktør klagede til Pressenævnet over, at det i artiklen fremstår som om, klagerne er "involveret" i den omtalte svindelsag, samt at TV 2 havde afvist sletning af artiklen og genmæle.

I kendelsen 21. april 2020 fandt Nævnet ikke grundlag for at udtale kritik. Nævnet lagde blandt andet vægt på, at udsagnet "involveret" klart fremstod som TV 2s vurdering på baggrund af de faktiske omstændigheder, og at klagerne har fået lejlighed til at forholde sig til oplysningerne, ligesom klagerens svar er gengivet i artiklen. Nævnet fandt heller ikke grundlag for at imødekomme klagerens anmodning om sletning og genmæle.

Ingen kritik i tre sager om 'Daginstitutioner bag facaden'

TV 2 fik ikke kritik, da Pressenævnet 26. maj 2020 afsagde kendelser i tre sager vedrørende dokumentarudsendelsen 'Daginstitutioner bag facaden', som blev sendt på TV 2 den 28. maj året forinden.

Den første klage handlede om udsendelsens trailer, som blev sendt første gang 17. maj 2019. Optagelserne var blandt andet foretaget med skjult kamera af TV 2s såkaldte muldvarp, der en periode havde været ansat som pædagog i Københavns Kommune. En medarbejder i en af daginstitutionerne klagede til Pressenævnet over, at TV 2 havde bragt optagelserne i traileren uden at have indhentet hendes samtykke hertil. Nævnet fandt ikke grundlag for at udtale kritik.

Den anden sag omhandlede selve udsendelsen, som blev sendt 28. maj 2020. Forældrene til et af børnene klagede til Pressenævnet over, at TV 2 havde bragt optagelserne uden at have indhentet deres samtykke til det. Nævnet fandt ikke grundlag for at udtale kritik.

I den tredje sag, som også handlede om selve udsendelsen, klagede en række medarbejdere i en af daginstitutionerne til Pressenævnet over, at TV 2 havde bragt optagelserne uden at have indhentet deres samtykke, og at TV 2 havde afvist at bringe deres genmæle. En af medarbejderne klagede desuden over manglende forelæggelse. Nævnet fandt ikke grundlag for at udtale kritik.

I alle tre sager lagde Pressenævnet vægt på, at det har klar samfundsmæssig interesse at belyse pædagogisk kvalitet og normeringer i daginstitutioner, at hensynet til såvel børn som medarbejdere ikke overstiger den samfundsmæssige interesse, at det må anses for meget vanskeligt at fremskaffe den fornødne journalistiske dokumentation for kritisable forhold i den omtalte daginstitution uden brug af skjult kamera, samt at TV 2 har sikret en effektiv sløring af både børn og medarbejdere.

Nævnet fandt heller ikke grundlag for at udtale kritik for den manglende forelæggelse og lagde i den forbindelse vægt på, at optagelserne ikke kunne betragtes som krænkende, skadelige eller

agtelsesforringende over for de ansatte. Nævnet fandt derudover ikke grundlag for at imødekomme anmodningen fra medarbejderne om genmæle.

3. Udsnit af øvrige sager indbragt for seernes redaktør

Seernes redaktør modtog i 2020 knap 8.200 henvendelser med forespørgsler, kommentarer, klager og kritik via sin officielle mailadresse, og dertil kommer en række henvendelser til hans personlige mailadresse. Seernes redaktør har selv opgjort 71 af årets klage- og kritiksager som værende af mere principiel eller karakteristisk karakter.

Der blev givet medhold i otte sager, to sager endte med en rettelse, mens TV 2 valgte at beklage i to sager. Fire klager fik delvist medhold, i seks sager blev der givet en forklaring, mens 47 sager endte med, at der ikke blev givet medhold. I en sag blev klagerne opfordret til at anmelde trusler til politiet, mens en klager blev henvist til Google.

10 sager havde mere end en klager, en enkelt over 100.

Her følger i kronologisk rækkefølge et udsnit af principielle eller på anden måde karakteristiske sager, som i årets løb blev indbragt for seernes redaktør.

Bøsser som bloddonorer. En læser af tv2.dk klagede i januar over en illustration til artiklen "Nu må homoseksuelle snart give blod", idet han var træt af, at "medierne altid skal vise billeder af afklædte mænd, der fester, når de skal skrive om homoseksuelle!"

"Ikke at der er noget galt med bøsser, der fester og ikke har så meget tøj på, men mere at det altid er det billede, medierne fremviser", tilføjede manden som længe selv har ønsket at donere blod, men ikke måtte gøre det.

"Misforstå mig ikke, jeg kan da også godt lide at feste, men det meste af tiden er jeg sammen med min familie/venner. I har et medansvar for at vise os homoseksuelle, som ikke altid er festglade partymennesker. Vi kan være lige så kedelige som alle andre", skrev han i sin klage.

I mit svar anførte jeg, at jeg synes, han har en pointe – selv om man selvfølgelig også skal kunne vise billeder af bøsser, der fester.

"Men nogle emner kræver en mere afdæmpet billeddækning, det kan for eksempel gælde, når det handler om at være bloddonor", skrev jeg og tilføjede, at jeg havde sendt hans opfordring til at være mere kritisk i forhold til valget af illustrationer videre til redaktørerne på tv2.dk, så den kunne indgå i den interne evaluering på redaktionen.

Billedet i artiklen er efterfølgende udskiftet med et neutralt billede af en blodprøvetagning.

Sodastream på Mars. Et opslag med en video om fund af "Vand på Mars" på tv2.dk førte i begyndelsen af februar til en klage fra en læser, som fandt, at der i virkeligheden var tale om skjult reklame for virksomheden SodaStream.

"I har en reklame fra SodaStream liggende under video-menuen på tv2.dk. I kan simpelthen ikke have en overskrift kaldet "Vand på Mars" liggende som clickbait for en reklame på den måde", skrev han og tilføjede, at "vand på Mars (som i flydende vand) ville være en sensationel videnskabelig nyhed".

"Herefter skal man glo på en åndsvag reklame for SodaStream. [...] Fjern venligst denne skjulte reklame", sluttede han sin klage.

Efter at have drøftet sagen med TV 2 Jura, som fandt, at der var tale om et klart brud på reklamelovgivningen, forelagde jeg klagen for redaktionen på tv2.dk. Her erkendte man, at det var en fejl at vise reklamen i den valgte form. Reklamen havde lidt usædvanligt for en udenlandsk reklame været vist i pausen ved det amerikanske Superbowl, men det fremgik ikke af TV 2s opslag, som stort set var uden redaktionel tekst. Indslaget blev derfor fjernet fra tv2.dk.

Børnehilsner til statsministeren. En seer klagede i begyndelsen af april over programmet 'Danmark står sammen', som blev sendt på TV 2 28. marts, idet han fandt det kritisabelt, at "i programmet optræder børn i hyldest til statsministeren". Han tilføjede, at en uddybning af kritikken kunne findes i en artikel fra Ekstra Bladet, som han havde vedhæftet sin klage.

"Er redaktøren enig i, at det er i orden at bruge børn på denne måde, altså at opfordre dem til at hylde en statsminister, som de jo som udgangspunkt ikke må forventes at have et oplyst, objektivt og nuanceret billede af? Mener redaktøren, at det er i orden, at TV 2, som det fremgår af artiklen, "bestiller" en hyldest til landets øverste folkevalgte myndighed? Kan redaktøren gengive, hvad der stod i det brev, som TV 2 sendte til den i artiklen omtalte skole", spurgte den pågældende i sin klage til seernes redaktør.

I mit svar anførte jeg med henvisning til en udtalelse fra udsendelsens redaktør, at præmissen for programmet var, at det skulle være en særlig aften, hvor man rettede en tak og en hilsen til alle de danskere, der gør noget ekstraordinært: Fra buschauffører over kassedamer og sundhedspersonale til landets statsminister.

Programmets redaktør oplyste i sin udtalelse til seernes redaktør, at indslagene ikke havde nogen politisk bagtanke – heller ikke i relation til myndigheder eller regering.

"I forhold til statsministeren var der tale om en hilsen rettet til den øverste ansvarshavende i det embede, som Mette Frederiksen i øjeblikket bestrider, og hvor også statsministeren er bragt i en ekstraordinær situation", skrev redaktøren i sin redegørelse.

Redaktionen fik først to dage før udsendelsen besked om, at statsministeren ville medvirke. Forinden havde redaktionen været i kontakt med en skole, som tidligere har medvirket i indslag, hvor børn har deltaget.

Mailen til forældrene indeholdt en forespørgsel om, hvorvidt der var nogle blandt eleverne, der ville sende statsministeren en hilsen eller en tak – og baggrunden for deres hilsen.

"Et åbent spørgsmål og en helt kort mail, hvoraf hovedparten i øvrigt handlede om, hvordan man rent teknisk skulle gøre, hvis man ville optage en lille video", fremgik det af redaktørens redegørelse.

Redaktionen udvalgte 17 af omkring 25 klip, der var direkte relaterede til børnenes hverdag, handlede om at hoppe i trampolin eller gå i hjemmeskole, eller som blot var en tak. Den samlede varighed af de 17 klip med børn var 53 sekunder.

I mit svar anførte jeg, at der gennem hele udsendelsen i alt blev bragt ti forskellige sekvenser med taksigelser. Ikke blot til statsministeren, men til alle personer og faggrupper med særligt ansvar i den aktuelle coronakrise.

”Der var derfor ikke tale om en ensidig tak til Mette Frederiksen – hele udsendelsen var vinklet som en hyldest til alle, som gør en indsats for at bekæmpe den igangværende epidemi”, skrev jeg i mit svar til den pågældende seer.

Det fremgik af sagsgennemgangen og den mail, Nordisk Film TV havde sendt til den valgte skole, at forældrene specifikt blev anmodet om at angive deres samtykke til at lade børnene medvirke i udsendelsen. Jeg kunne derfor konstatere, at TV 2s etiske retningslinjer syntes overholdt i forhold til at anvende de indsendte videoklip.

Tilsvarende fandt jeg, at forældrene til de pågældende børn havde fået klar besked om ”tema og ramme for optagelser og interview”, sådan som det også er et krav i TV 2s etiske regelsæt.

”Vinklingen var klar og let forståelig, og de inviterede børn har sammen med deres forældre haft mulighed for i ro og mag at overveje, om de ville medvirke – og hvad de ville sige – lige som det var frivilligt, om de ville være med”, skrev jeg i svaret, hvor jeg også henviste til, at der i udsendelsen forekom en lang række taksigelser til alle med særligt ansvar, lige som der blev bragt klip med tre tidligere statsministre samt oppositionsleder Jakob Ellemann-Jensen fra Venstre.

Jeg tilføjede, at studievært Natasja Crones fem minutter lange interview med statsministeren efter min opfattelse var af saglig, oplysende karakter, og jeg fandt - også af den årsag - ikke anledning til kritik af udsendelsen ’Danmark står sammen’.

Optagelser på intensivafdeling. Flere seere klagede over et indslag i TV 2 Nyhederne 21. april, hvor journalist Rasmus Tantholdt rapporterede fra en intensivafdeling med indlagte Covid-19-patienter på Herning Sygehus.

”Jeg synes, det er meget uetisk og forkasteligt, at man kan finde på at lave et indslag og vise folk, som kæmper for deres liv. Jeg ved godt, at I har fået en unik mulighed for at lave indslag, men skal alt absolut bruges til sensationer”, spurgte en seer, som tilføjede, at han selv har været intensivpatient i anden sammenhæng.

En anden skrev i sin klage, at det var ”uforskammet og helt udenfor pædagogisk rækkevidde, at man tillader sig at vise folk i en så svær situation”. Den pågældende fandt det ”typisk dansk journalistik at vise folks elendigheder verden over – jeg skammer mig desværre over at være dansker, når det når dertil”.

I mine svar skrev jeg, at der efter min opfattelse ikke var tale om at vise ”folks elendigheder” eller ”sensation”, men derimod relevant information om, hvordan det foregår, hvis man bliver indlagt på en intensivafdeling på et dansk sygehus til behandling for Covid-19.

"Selv om situationen er alvorlig, har TV 2 Nyhedernes indslag de seneste dage vist et andet og mindre kaotisk billede af forholdene på danske sygehusafdelinger end de tv-indslag, man har kunnet se om situationen fra tilsvarende intensivafsnit i for eksempel Italien og Storbritannien", skrev jeg.

Jeg henviste til, at Nyhederne nogle dage forinden havde bragt et interview med en 82-årig kvinde, som var ved at komme sig efter 33 dages indlæggelse, hvor hun blandt andet havde været i respirator.

Og i indslaget fra Herning Sygehus, hvor alle patienter var sløret efter reglerne, fortalte lægen tilsvarende om en patient, som lå i respirator og var bedøvet, at denne person også forventedes at ville komme sig, selv om det kunne blive et langvarigt forløb.

"Set fra min stol er det væsentlig information, da det for mange her i landet kan være med til at tegne et mere afdæmpet billede af, hvad der kan forventes, hvis man indlægges på intensiv med Covid-19", skrev jeg og tilføjede, at begge indslag var kommet i stand efter henvendelse fra Danske Regioner til TV 2 og DR, som havde fået lov at følge arbejdet på nogle af regionernes sygehuse.

"Alle aftaler er indgået i overensstemmelse med Danske Regioners og de enkelte sygehuses retningslinjer, ligesom TV 2 har fulgt stationens egne etiske retningslinjer i forbindelse med interview samt sløring af patienter, som skulle holdes anonyme", skrev jeg.

Jeg tilføjede, at TV 2 Nyhedernes medarbejdere har fulgt de retningslinjer vedrørende hygiejne og begrænsning af smitterisiko, som gælder i forhold til beskyttelse af sygehusenes læger og sygeplejersker. Desuden er alt udstyr blevet grundigt sprittet af, ligesom mikrofonhætter er blevet kasseret efter hvert interview.

Jeg fandt derfor ikke anledning til kritik af de pågældende indslag.

Ekspertens politiske fortid. Hvor langt skal man kigge tilbage, når man skal bedømme en eksperts uafhængighed? Det var temaet for en henvendelse i maj, da en seer kritiserede TV 2 Nyhederne for at "glemme" at oplyse, at Christen Amby, medlem af Skatterådet, tidligere har været medlem af SF og VS.

Sagen handlede om, at 247 selskaber ejet i skattely har fået 261 millioner kroner i lønkomensation fra staten i forbindelse med coronakrisen.

"Jeg synes, den politiske overbevisning for dem, der er såkaldt "uafhængige", er ret relevant i en debat. Jeg går ud fra, at I synes det samme, for ellers havde I vel ikke inviteret tidligere politikere, der fremmer den måde, I ønsker indslaget skal være på", hed det i klagen 19. maj.

Chefredaktør Hans Peter Blicher fra TV 2 Nyhederne henviste i sit svar til undertegnede til, at det fremgik af en artikel om sagen på tv2.dk, at Christen Amby "tidligere har været valgt til borgerrepræsentationen i København for SF". Han tilføjede, at TV 2 Nyhederne "lagde snittet ved hans de facto tillidshverv. Altså en saglig grænse".

I mit svar oplyste jeg, at Christen Amby ligeledes har været folketingskandidat for VS, formand for venskabsforeningen mellem Danmark og Nordkorea og senere også folketingssuppleant for SF. Han har ikke været politisk aktiv siden 2001.

Jeg var på den baggrund enig med TV 2 Nyhederne i vurderingen, da der i alle tilfælde er tale om forhold, som ligger op til fem årtier tilbage i tid. Det hører med i min vurdering, at også politisk aktive personer kan udtale sig som sagkyndige i TV 2s udsendelser inden for deres fagområde.

Det fremgår af TV 2s etiske retningslinjer, at "kilder og medvirkende, der repræsenterer særlige interesser – hvad enten det er politisk, økonomisk eller andet, skal deklareres som sådan".

Efter min opfattelse var det tilstrækkeligt at oplyse om Ambys aktive karriere som medlem af Københavns Borgerrepræsentation for SF, og jeg fandt på den baggrund ikke anledning til kritik.

Gamle doping-sejre vækker anstød. TV 2 SPORTs genudsendelse af en række gamle danske højdepunkter fra Tour de France i 1993, 1994, 1996 og 2007 førte i maj til en klage fra en seer, som fandt, at de pågældende udsendelser var i strid med reglerne om god presseskik samt TV 2s etiske retningslinjer. Udsendelserne blev lagt på TV 2 PLAY i marts og april 2020.

"TV 2 SPORT bør ikke genudsende og TV 2 PLAY bør ikke publicere sportsprogrammer med fokus på sportsresultater opnået af idrætsudøvere, som har indrømmet, at de benyttede doping, da de opnåede deres resultater", hed det i klagen.

Klageren vurderede, at "seere, som ikke har kendskab til doping, som ligger bag præstationerne, vil tro, at der er tale om ægte og ærlige sportspræstationer, hvilket ikke er tilfældet. Men det oplyser hverken TV 2 PLAY eller TV 2 SPORT om".

På TV 2 SPORT skrev chefredaktør John Jäger i sit svar til seernes redaktør, at det blandt andet var på baggrund af adskillige opfordringer fra seere, at man valgte at sende ældre sportstransmissioner, da hele verden og dermed også Danmark i marts blev ramt af Covid-19 med det resultat, at næsten al sportsaktivitet blev stoppet med øjeblikkelig virkning.

Redaktionen valgte derfor at genudsende en række gamle transmissioner – herunder også danske etapesejre fra Tour de France, som særligt blev fremhævet i mails fra seere.

Chefredaktør John Jäger tilføjede, at man på TV 2 SPORT mange gange har beskæftiget sig med dette dopingmisbrug, ligesom TV 2 under de seneste års Tour de France har sendt længere udsendelser, hvor man udelukkende har "talt om doping med både nogle af de nævnte ryttere og med eksperter og med kritiske debattører".

"Det er derfor vores oplevelse, at vi har beskæftiget os rigtig meget med, at disse ryttere har været dopede", skrev chefredaktøren, som tilføjede, at man i lanceringen på TV 2 PLAY "med vilje ikke har hyldet selve præstationen, men nostalgien og gensynet med nogle af de etaper fra Tour de France, som danskerne husker bedst".

På TV 2 PLAY svarede Jonas Fjordside, der er redaktionsleder for publicering, at "for at undgå enhver form for tvivl om kontekst og historik vil redaktionen sørge for, at det fremgår af beskrivelsen på TV 2 PLAY, hvis en rytter på et senere tidspunkt har indrømmet eller er blevet taget i dopingmisbrug i forbindelse med den pågældende etape".

I mit svar til klageren tilsluttede jeg mig TV 2s beslutning om, at det bør fremgå af programomtalen på PLAY, hvis en rytter efterfølgende har erkendt eller er blevet afsløret i dopingmisbrug.

En sådan politik ligger inden for rammerne af TV 2s etiske retningslinjer, hvor det netop fremgår, at "alle skal behandles fair og redigeres redeligt, så klip, indslag, programmer eller artikler fremstår i rette sammenhæng og afspejler de holdninger og argumenter, der er kommet til udtryk".

Efter min vurdering er det til gengæld ikke i strid med 'De vejledende regler for god presseskik' eller TV 2s etiske retningslinjer at genudsende programmer, herunder sportstransmissioner.

Der er for mig ikke grund til tvivl om, at de pågældende løb blev refereret, sådan som de fandt sted – også selv om det senere har vist sig, at nogle af præstationerne blev udført ved hjælp af doping.

Den del af historien har været omfattende dækket på TV 2 i de efterfølgende år, og på det punkt fandt jeg derfor ikke anledning til at kritisere TV 2 SPORT for at genudsende gamle Tour de France-etaper på TV 2 PLAY.

Ingen hetz mod plejehjems-personale. En seer klagede i begyndelsen af august over dokumentaren 'Plejehjemmene bag facaden', fordi hun fandt, at udsendelsen hængte personalet ud. Dokumentaren blev sendt på TV 2 30. juli 2020.

"Respekten skal tilbage, men det kommer den ikke af, at I laver tv på uskyldige mennesker, som ikke har mulighed for at sige fra. Skjult kamera er helt ude af proportioner", skrev klageren og tilføjede, at "I hænger det gode personale ud. [...] Mange, mange gode hjælpere vil føle sig trådt på - og helt uretmæssigt. Nu må kritikken stoppe".

I mit svar påpegede jeg, at udsendelsen netop viste, at nogle af medarbejderne ikke leverer den ordentlige pleje, som man forventer skal komme beboere på danske plejehjem til gode.

"Der er ovenikøbet tale om et forløb, hvor pårørende til de to hovedpersoner gentagne gange har klaget over de dårlige forhold – uden at der blev rettet op på forholdene. Derfor har TV 2 – efter samråd med de to familier – valgt at anvende skjult kamera til at dokumentere forholdene", skrev jeg i mit svar.

Jeg tilføjede, at udsendelsen viste, at andre medarbejdere på de to plejehjem i henholdsvis Aarhus og Randers til gengæld tager sig rigtig godt af de gamle.

"Programmet forsøger således at balancere fremstillingen, så man ikke kun hører om de ting, der kan kritiseres", skrev jeg og tilføjede, at jeg derfor ikke fandt anledning til at rette kritik mod udsendelsen.

Mus i 'Klipfiskerne'. Et indslag med mus, som løb rundt i en centrifuge i underholdningsprogrammet 'Klipfiskerne' på TV 2 17. juli, førte til kritik fra en seer, som fandt det ubehageligt at se på.

"Jeg synes bestemt ikke, at det er underholdning i den bedste sendetid at se billeder af mus, der nærmest er i centrifuge. Hvor er det synd for de stakkels dyr. Skulle det være underholdning", hed det i klagen.

I sit svar til seernes redaktør skrev Jes Schrøder, der er TV 2s redaktør på 'Klipfiskerne', at han tidligere har fået en lignende klage, "hvor det gik på hamstere i et såkaldt hamsterhjul, og gnavere i fangenskab kan tilsyneladende godt lide den slags beskæftigelse".

”Men det er på ingen måde meningen, at man i et underholdningsprogram som ’Klipfiskerne’ skal føle ubehag på dyrs vegne, og set i det lys burde vi nok have ladet være med at bruge klippet med de centrifugerede mus”, skrev redaktøren i sit svar til undertegnede.

I mit svar til klageren erklærede jeg mig enig med redaktøren i, at man nok burde have undladt at vise det pågældende klip.

Fejl i indslag om Arne-pension. En strid mellem Socialdemokratiets Presetjeneste og TV 2 Nyhederne om den såkaldte ”Arne-pension” landede i august hos seernes redaktør, da parterne ikke kunne blive enige.

Uenigheden opstod, da TV 2 i 19 Nyhederne 18. august oplyste, at ”det, at man skal have arbejdet, siden man var 19 år eller endnu længere, betyder, at der er mange faggrupper, som aldrig vil kunne komme i nærheden af en tidlig pension. Det gælder for eksempel sygeplejersker, skolelærere eller pædagoger, som typisk er i tyverne, inden de bliver færdige med deres uddannelse og kommer i job”.

Ifølge Socialdemokratiets Presetjeneste var det ikke korrekt, da blandt andet sygeplejersker har mulighed for at opnå den tidlige pension.

” Vi forsøgte at gå i dialog med dagens redaktør på 19 Nyhederne. Her fik vi at vide, at det lå implicit i den formulering, at sygeplejersker uddanner sig sent. Vi var og er meget uenige i, at det ligger implicit. Den formulering, I brugte, er direkte forkert. Redaktøren var ikke interesseret i at se vores belæg for, at blandt andre sygeplejersker og pædagoger kan få den tidligere pension”, skrev pressechef Mikkel Harboe fra Socialdemokratiet i sin klage til seernes redaktør.

Klagen blev forelagt nyhedschef Jacob Kwon, som fastholdt, at Nyhederne havde talt ”om faggruppen i sin væsentlighed og ikke om individer, som jeg vil gå ud fra, at man vil kunne finde i alle faggrupper”.

Jacob Kwon henviste derfor Socialdemokratiets Presetjeneste til seernes redaktør, så jeg kunne fremsætte min vurdering af sagen samt oplyse formalia omkring indbringelse for Pressenævnet.

Ifølge Beskæftigelsesministeriet opfyldes anciennitetskravet af 44 procent af den første årgang af sygeplejersker, der i 2022 har alderen til tidlig pension. Ifølge Dansk Sygeplejeråd vil omkring 950 tidligt pensionsberettigede sygeplejersker således være omfattet af ordningen i det første år.

56 procent af sygeplejerskerne er derimod ikke omfattet af forslaget om tidlig pension, og jeg var derfor enig med Nyhederne i, at ”hovedparten” af denne faggruppe ikke vil kunne komme med i ordningen. Det hænger også sammen med, at andelen af sygeplejersker i ordningen vil falde i løbet af de kommende år på grund af omlægningen af sygeplejerskeuddannelsen til en professionsbachelor siden 1990.

For skolelærere og pædagoger er andelen af berettigede til tidlig pension endnu lavere.

Nyhedschef Jacob Kwon var imidlertid enig i, at formuleringen i oplægget til indslaget i 19 Nyhederne 18. august 2020 kunne have været mere præcis, og 19 Nyhederne valgte derfor at bringe en præcisering med ordlyden:

”Og så skal vi bringe en præcisering. I forbindelse med en omtale af regeringens udspil til tidlig pension i Nyhederne tirsdag d. 18. august fortalte vi, at ”der er mange faggrupper, som aldrig vil kunne komme i nærheden af en tidlig pension. Det gælder for eksempel sygeplejersker, skolelærere, og pædagoger.” Vi skal

præcisere, at det ikke er samtlige – men langt hovedparten – af medlemmerne af disse faggrupper, som ikke vil kunne komme på tidlig pension, hvis regeringens udspil bliver vedtaget”.

Præciseringen blev desuden lagt på seernes redaktørs hjemmeside sr.tv2.dk under 'Fejl og rettelser'.

Lyde som samtykke. To seere klagede 1. september til TV 2 og seernes redaktør over en politisk medarbejders spørgeteknik på et pressemøde i justitsministeriet. Mødet handlede om, at voldtægtslovgivningen i Danmark bliver ændret, så der for fremtiden skal være udtrykkeligt samtykke til sex.

”Sverre Quist har d.d. dækket pressemødet vedrørende forslaget til ny samtykkelovgivning ved at stille spørgsmålet om, hvordan en sexlyd lyder, når der gives samtykke til sex, og hvordan det lyder, når der ikke gives samtykke. Dette spørgsmål blev stillet adskillige gange af journalisten til de deltagende politikere”, skrev den ene klager, mens den anden mente, at ”mage til latterliggørelse af voldtægt, skal man lede længe efter”.

I sit svar til seernes redaktør oplyste redaktionschef Mads Bisgaard fra TV 2s politiske redaktion, at der i det pågældende lovforslag netop står, at lyde også kan være et samtykke.

”Loven er til dels undervejs for at undgå tvivlstilfælde, hvor de to parter har et forskelligt syn på, hvad der er hændt. I dette tilfælde er det derfor yderst relevant at spørge ind til, hvad et samtykke bestående af en lyd kan være”, skrev redaktionschef Mads Bisgaard.

Han tilføjede, at "et rent sprogligt samtykke - ja/nej - er ikke til at misforstå, men lyde er af en meget mere broget og udefinerbar karakter, og netop derfor kan misforståelser opstå - hvilket jo er det, loven skal forhindre".

I mit svar til de to klagere anførte jeg, at jeg er enig med TV 2 i, at det journalistisk set er en vigtig opgave at spørge konkret - også for at finde de huller, der eventuelt måtte være i et kommende lovforslag.

Der har i forbindelse med sagen været rejst kritik af, at det politiske forståelsespapir mellem Socialdemokratiet, Radikale Venstre, SF og Enhedslisten ikke løser problemet med bevisførelsen i voldtægtssager.

Voldtægt er en af de alvorligste paragraffer i straffeloven, og det er derfor afgørende, at der ikke kan rejses tvivl om lovgrundlaget. Det gælder også, selv om det som i dette tilfælde fik et lidt komisk skær.

På den baggrund var det efter min opfattelse relevant at spørge ind til detaljerne - herunder også hvordan man i lovforslaget vil sikre, at parterne i et seksuelt forhold har en fælles forståelse af, om der er samtykke eller ej.

Stødende humor. Flere seere klagede i december til TV 2s administrerende direktør og seernes redaktør over hvad de opfattede som upassende humor i TV 2s tilbageblik på 2020 i satireprogrammet 'Året der gak'. Programmet blev sendt på TV 2 Charlie 20. december.

"Jeg er rystet og dybt forarget over, at I gør tykt grin med hørehæmmede og døve i jeres "morsomme" indslag om tegnsprogstolkning. Det er simpelthen for groft og vidner om total uvidenhed om døves udfordringer", hed det i den ene klage.

Kvinden tilføjede, at man bør huske, at der er tale om en sproglig minoritetsgruppe, der har tegnsprog som modersmål, "og det er i forvejen minimalt, hvor meget tegnsprog der vises i TV 2, som ellers skulle have en såkaldt public service-forpligtelse.

"Det er langt over grænsen for, hvad man kan tillade sig i morskabens hellige navn. Jeg forlanger, at der bliver givet en offentlig undskyldning til alle døve", lød det i klagen.

I sit svar skrev Mads Volck, der er redaktør for underholdningsprogrammer i TV 2s programafdeling, at man på TV 2 var oprigtigt kedet af, at 'Året der gik' havde stødt den pågældende.

"Det siger sig selv, at vi på ingen måde har interesse i at gøre nar af hørehæmmede eller døve, og jeg kan garantere dig, at det også gælder for de udøvende artister. Når vi laver satire, er vores udgangspunkt at stikke til magthaverne og berøre de politiske temaer, der har været oppe at vende i løbet af året. I år har vi været vidne til et hav af pressemøder, og indslaget er derfor ment som en kærlig kritik af den ikke alt for tydelige information omkring Covid-19, der er faldet fra regeringens side. Døvetolkens "karikerede" tolkning sætter tyk streg under det faktum", skrev redaktør Mads Volck.

Han tilføjede, at humor er en kompliceret størrelse, og der er stor forskel på, hvad vi hver især finder morsomt.

"Vi tror dog på, at alle mennesker i samfundet har lyst til at grine, og at humor ofte er en meget effektiv måde at skabe forståelse for hinanden. I den kontekst ønsker vi bestemt ikke at ekskludere minoritetsgrupper, hvilket er meget imod TV 2s ønske om mangfoldighed i vores programportefølje, skrev redaktør Mads Volck.

I to tilsvarende henvendelser blev der klaget over talen til Sundhedsstyrelsens direktør Søren Brostrøm, som i udsendelsen blev kåret til "Svikhøllens Yndlingsoffer 2020".

"Det var så trist og pinligt at høre og se Lars Hjortshøjs tale til yndlingsofret Søren Brostrøm, der helt unødvendigt - hvis Lars Hjortshøj havde talent - blev omtalt med superlativer som tidligere kommunist, homoseksuel og tidligere gynækolog. En grimasse, der ka' passe, var det, jeg læste i Brostrøms trøtte ansigtsudtryk. Virkelig malplaceret humor", hed det i den ene klage 21. december.

Jeg har i mine svar henvist til TV 2s etiske retningslinjer, hvor det hedder, at TV 2 har "vide rammer for humor og satire, som både kan provokere, bryde med vedtagne normer og udfordre grænser", og at "et kendetegn ved satire er, at den tager udgangspunkt i noget allerede eksisterende, som parodieres, forstørres eller karikeres".

Det var også tilfældet med indslaget i 'Året der gik 2020', hvor skuespillerne netop parodierede og karikerede de mange pressemøder, som seerne de seneste 11 måneder har kunnet opleve på DR og TV 2s kanaler. På samme måde var der som sådan ikke noget galt i at lave sjov med Sundhedsstyrelsens direktør, som har

været en af årets store mediepersonligheder. Søren Brostrøm har i øvrigt i programmet Go' morgen Danmark selv erklæret sig glad for sin pris og nye titel.

"Det fremgik klart i 'Året der gak', at der var tale om et indslag af humoristisk karakter. Det gjaldt i øvrigt også rammen for hele udsendelsen, hvor temaet netop var, at man i satirisk forstand satte årets begivenheder på spidsen", skrev jeg i mit svar, hvor jeg tilføjede, at selv om jeg har forståelse for, at udsendelser og indslag af den karakter kan virke stødende på nogle seere, er det efter min vurdering ikke i strid med TV 2s etiske retningslinjer og de generelle rammer for satire.

Jeg fandt derfor ikke anledning til kritik af de to indslag eller udsendelsen som helhed.

LARS BENNIKE, 11.01 2021

Bilag:

Omfang af seerhenvendelser

I overensstemmelse med bestemmelserne i TV 2s public service-tilladelse om at overvåge TV 2 DANMARK A/S' behandling af henvendelser fra seere har seernes redaktør i samarbejde med TV 2s tekniske afdeling fortsat arbejdet med at foretage en løbende registrering af henvendelser, herunder klager over TV 2 DANMARK A/S' virksomhed. TV 2 håndterer og opbevarer henvendelser i henhold til reglerne i EU's persondataforordning GDPR (General Data Protection Regulation), som trådte i kraft 25. maj 2018.

Hovedparten af alle henvendelser til TV 2 foregår via mails. Ifølge den elektroniske registrering har TV 2 således via de vigtigste offentlige TV 2-mailadresser i 2020 modtaget og kategoriseret 22.085 seerhenvendelser. Det er i forhold til 2019 en stigning på omkring 700 mails. Dertil kommer ansøgninger, som ikke registreres i henhold til persondataforordningen, samt et stort antal pressemeddelelser samt spammails, som ikke længere indgår i registreringen.

Knap 8.200 seere henvendte sig i 2020 direkte til seernes redaktør via den offentlige mailadresse med kritik, klager, spørgsmål og kommentarer til udsendelser og indslag på tv samt artikler på TV2.DK. Det er en nedgang på cirka 200 mails i forhold til 2019. Dertil kommer direkte mails samt tilbagemeldinger til min personlige mailadresse, ligesom en del seere har henvendt sig pr. telefon eller brev. En række af disse henvendelser er i overensstemmelse med proceduren sendt videre til besvarelse i TV 2s afdelinger, og derefter er nogle af dem vendt tilbage til behandling hos undertegnede. I andre tilfælde er henvendelser stilet direkte til seernes redaktør med anmodning om en vurdering.

Ifølge den elektroniske registrering har TV 2 og seernes redaktør i 2020 modtaget 8.930 mailhenvendelser, som blev registreret som kritik/kommentar. Det er en stigning på over 1.200 i forhold til året før. 293 henvendelser blev kategoriseret som klager, og her er der også tale om en betydelig stigning i forhold til 2019.

7.962 henvendelser blev kategoriseret som spørgsmål, 3.382 som forslag, 588 henvendelser drejede sig om fejl, 272 henvendelser var i kategorien ros, 270 handlede om dårligt sprog, 43 mails om stavefejl, mens 56 henvendelser indeholdt anmodning om afindeksering eller anonymisering af artikler på TV2.DK. 343 henvendelser er – formentlig af tekniske årsager – ikke kategoriseret.

Der er således modtaget flere henvendelser i kategorierne "kritik/kommentar", "spørgsmål", "klager" og "anmodning om afindeksering/anonymisering, mens der i kategorierne "fejl" og "stavefejl" blev registreret lidt færre henvendelser end i 2019. Kategorierne "forslag", "ros" og "dårligt sprog" var stort set uændrede i forhold til 2019.

TV 2 Kundecenter besvarede i årets løb over 172.000 henvendelser, hvilket var en stigning på omkring 30.000 i forhold til 2019.

28,2 % af disse henvendelser drejede sig om teknisk fejlsøgning/tekniske problemer/opsætning, mens spørgsmål om økonomi tegnede sig for 17,3 %, hjælp til login 15,1 %, generelt/indhold 11,7 %, opsigelse/fastholdelse af abonnement 14,5 %.

Spørgsmål om salg og oprettelse udgjorde 13,3 % af henvendelserne, en betydelig stigning fra 7,5 % i denne kategori i 2019.